

Facultaire bijeenkomst 13 april 2023

Een open gesprek over
sociale (on)veiligheid
met Letterenstudenten

Doel

- Integriteit in veilig klimaat
- Recht doen aan ieders subjectiviteit
- Positief ingestoken: wat verwachten we?
(en wat dus niet)

Hoe bereiken we dat doel?

- **pro-actief** → integer en veilig werkklimaat
- **preventief** → ongewenst gedrag voorkomen
- **reactief** → als zich toch ongewenst gedrag voordoet

Wat is er al?

Regelingen en voorzieningen

- [Gedragcode RU](#) voor medewerkers → nu nog voor studenten!
- [Vertrouwenspersonen](#) → ombudsfunctionaris voor studenten
- Diversity, Equity & Inclusion beleid ([DEI](#)-commissie per faculteit)

Aandacht: facultaire lunches (2019, 2020, 2022),
E-mails (2022), media

Onveilig / grensoverschrijdend gedrag is...

intrinsiek ongewenst

schendt waardigheid van wie het ervaart (en andere betrokkenen)

schadelijk en nadelig

door negatief effect op onderwijs

afschrikwekkend in beeldvorming

wie wil daar bij horen / studeren!?

Rollen bij grensoverschrijdend gedrag

- Degene die **last heeft**
- Degene die **last geeft**
- Degene die het **waarneemt**

Degene die last HEEFT

1. *freeze* (perplex staan)

2. *fight* (boos worden)

3. *flight* (terugtrekken)

Degene die last GEEFT

1. *machtsgebruik* (bewust)

2. *gewoonte* (onbewust)

3. *onmacht* (ongemak)

Degene die het WAARNEEMT

1. *stop!* (ingrijpen)

2. *wegkijken* (negeren)

3. *aanspreken* (benoemen)

A. Fysiek

1. *directe agressie / aanranding*
geweld, lichamelijke integriteit schenden → **strafbare feiten**
2. *alles waar geen ja op wordt gezegd*
→ **MeToo-issues**
3. *zo dicht bij ander in fysieke /digitale ruimte komen dat die zich ongemakkelijk of zelfs bedreigd voelt*
→ **persoonlijke integriteit schenden**

B. Sociaal

Vooral tussen studenten?

4. Niet-respectvol over vertrouwelijke/speculatieve zaken → **roddelen**
5. Niet mee laten doen / negeren → **uitsluiting**
6. Voor de gek houden / belachelijk maken → **pesten**

Vooral in de onderwijssetting?

7. Kleineren, bang maken → **intimideren**
 - door *agressie* (explosief)
 - door *dreigen* (angst aanjagen/manipuleren)
 - door *vernedering* / *ongemak veroorzaken* (toespreken/opdrachten)

Veranderende onderwijscultuur

- Studenten ervaren (of herinneren zich) onveiligheid
- Docenten & medewerkers voelen zich soms minder veilig

Wat kunnen we doen?

- **Reactief:** Meld grensoverschrijdend gedrag
- **Preventief:** Spreek elkaar aan bij ongemak
- **Pro-actief:** Wees je zelf bewust en vraag om feedback

Melden of vragen bij wie?

1. Vertrouwenspersoon studenten
2. Studieadviseur
3. Docentmentor
4. Contactpersoon studievereniging
5. Studiegenoot
6. IEMAND

Rol vertrouwenspersoon

Opvang en
begeleiding bij
casuïstiek

Preventie

Adviseur in de
organisatie

Werkwijze vertrouwenspersoon

Melding

Signaal

Klacht

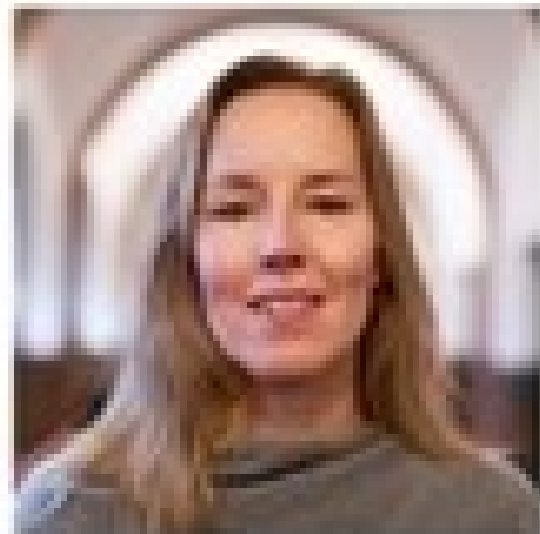
Sparren

Hoe vertrouwenspersonen bereiken?

<https://www.ru.nl/studenten/services/begeleiding-advies-en-klachten/begeleiders/trouwenspersonen-studenten>

Anne van Stuijs

Mariëke van der Burgh

Alessandra Aoki Dos Santos

Peter van Oorschot

Email: vertrouwenspersonen@ru.nl

Samengevat: Wie & wat helpt?

- Vertrouwelijk gesprek met vertrouwenspersoon →
 - evt. na verwijzing van de studieadviseur
 - evt. klacht indienen bij klachtencommissie (met hulp)

Wie & wat helpt? (vervolg)

- Verwachtingenmanagement in onderwijssettings
 - Houd rekening met veiligheid over en weer:
 - Want beide partijen kunnen over grenzen gaan.
 - En: een persoonlijk gesprek kan onbegrip voorkomen!

Wie & wat helpt? (tot slot)

- Dit is het begin; aandacht houden voor sociale (on)veiligheid!
- Niet mee blijven lopen – bespreek het altijd!
 - Altijd vertrouwelijk; anoniem als het moet
- **We zijn samen op weg; laten we in gesprek blijven en van elkaar leren om eigen & elkaars gedrag bespreekbaar te maken**